

8 Á yũnpyé, áyáh yèvyãhrı nê we Asi mara soko, á náh me ké tyí ne yépi tẽ ké yítũri soko. Kéne yèvyãhrı mèn kãh pi ápile à pɔ kah mɔ á yáh-ńsah kã kè tyɛ, fóó á sò me n sò ne kãh kɪ á yõ yĩ.

9 Á sɛnyĩno sò me ké yõ ne tir yó náh á kúnó dùkù ku n pi. Képah ye á me á sɔno tɔko to á gblɔy yõ, té kè sah Liyel yõ ñmɔ nê-á lékyĩle n yilki n mɔ. 10 Nmɔ ye ápi pwah mɔ kũ mèn dùkù gbõ. À kɪ tɔ á pwah n mɔ n pi. Á gbõ sàhnó me ñ yõ ne, wãh kɪ á pwah n mɔ n pi n̄tɔ. 11 Sónmɔno ye yépi tɔ me n so mɔ á tyí yáh nírilɛ n pi á tyí. Kãh pi sɛ, á kɪ pèpɔrɪ we Liyel tyí nékwĩnkí nírí pínó gbõ yõ. Té névyɛ náhnáh tɔ kɪ we wekɪ ñ tyí ápi yĩnne.

Pole vɪnmɔno dah mɔ ñ kóló tyí soko

12 Ápi ñv̀ǹǹǹ yõ-á n̄ne, kè we yò: Á kè pĩ á sɔno soko ne áyáh me á foko dal no pólle yãryãr pí-ńk̄ɛne, ñte áyáh me sɛnt̄ɛne n pi n kal yépi wɔ tyí. Liyel yòhn̄n̄mɔno gbõ yõ ye á kã á tẽ we képah pi, névi lékãm gbõ yõ náh. 13 Ápi tɔ náh kwãh yó wãrkɪ tekɪ mɔ yé tyí nê-á yé kar té ké kór pĩ kwlo. N̄ sɛnyĩno me ké yõ ne, yáh kɪ fẽ ñyõ tɔ kar kɪ ké kór pĩ yĩ. 14 Yé me tyi nópi dùkùle n pne kwéy. Tẽ ñgbẽ Yesu syɪ n pɔ sòle, yé yõ kɪ yõ ápi yĩnne, ápi tɔ yõ kɪ mó yõ yépi yĩnne. 15 N̄ sɛnyĩno sò me képah yõ, képah ye mé ne mé pɔ yépi ñgbò tĩnne kè kã kè pi yòbènɔrɪ ke ní-òle yé tyí. 16 Nmɔ sò me ké tyí ne máh kɪ n soko Masedonɪ mara soko, mé n pɔ n wil n soko yé

tyí. Té máh kɪ n̄ syɪ, mé n pɔ n wil yé tyí ntõ yé kõ yé n̄ yohnɪ n mɔ mé wɛ n yõ n sɔkɔ n̄ kólólɛ Nsyude mara sɔkɔ. ¹⁷ Nte kãh pɔ pɪ mé nãh tẽ wɛ pɔ yé tĩnne, kɛpah se n wẽkɪ ne máh me tyile n yah n tɔkɔ n dah n mɔ sɛ? Kɛpah nãh pɪ, máh me tyile n yah n tɔkɔ n̄ yah yĩine; mãh ne àwe-á, dô mè n tõ ne ðõ-á? ¹⁸ Liyel ye n̄ tàrfyòle ne áyáh wey nê yo yé tyí, kõnvìnwekɪnɔ nãh kɛle. ¹⁹ Nmɔ, ànê Silasɪ, ànê Timote-á Liyel Pídí Yesu Krista wey nêne n yo yé tyí, kõnvìnwekɪnɔ wey nãh kɛle dé, gbɪ kókó ye kɛle. ²⁰ Yé nãh wɛ dɪ, ñmɔ gbõ yõ ye Liyel vyãh kõnó tyi pól yĩne n tẽ. Nmɔ gbõ yõ ye tõ ápi amiinalɛ n yo à gbílkinóle n sah Liyel yõ. ²¹ Liyel ye kõ ápi ànê yépile tãhkìle á wró kwrónmɔnɔ gbõ yõ Kristalɛ. Nmɔ ye wilki sah ále n̄ tyí yõ. ²² À á pɔkɔ mɔ à á pɪ n̄ tyíle. Té n̄ Mirki dah mɔ á sɔkɔ nê gbõ yõ-á á pĩ ne, wãh n̄ vyãhle á kõ yí nónó tyí sɔkɔ, áyáh kɪ sè wɛ n pi. ²³ Liyel ye n̄ tàrfyòle, máh kɪ me mìnì yo mè n ku. Yé yõ wilki yĩn ye tir sɔkɔ n̄ kõ mé nãh n̄ syɪ pɔ Korēnti kwil sɔkɔ. ²⁴ Á nãh me n yah n kõ ne á tir yó kãhlɪ n sah yé yõ à yuku yé Liyel yõ sɛnó tyí tĩnne dé. Yòhnìnɔnɔ ye á n yohnɪ n mɔ yéle sɔnko nìvìnì wɛ yé sɔkɔ, yáh sɔnpíle me yé tah sah Liyel yõ sɛnó sɔkɔ.

2

¹ Nmɔ kè yah n̄ gblõy ne yõ nãh me ké tyí mé n syɪ n pɔ yé tĩnne mé pɔ yèkwɔrɪ yɔrɪ mɔ yé yõ ntõ. ² Nmɔ-à kɪ yèkwɔrɪ mɔ yépi sɔkɔ, nê kɪ pɪ ñmɔ nìvìnì yòle, né yépi nãh máh yèkwɔrɪ mɔ yépi nónó sɔkɔ? ³ Mé sébéy mè wãrkɪ tɛkɪ mɔ

yé tyí, sǒnko mé káh pɔ yé t̃nne yé túkù kǒ pè yèkwɔɾɪ mɔ ní sɔkɔ, pépi nónó-á sǒ yĩne nìvìnì mónóle ní sɔkɔ. Mé kè p̃ yĩ ne, m̃h me nìvìnì sɔkɔ, kè n pɪ nìvìnìne yépi tɔ tyí. ⁴ Ñmɔ-á sébéy mène n wārki gbí ñne, ní ñ sǒ me yíkínóle, ní lékãm sǒ me vye f̃k̃k̃i té yét̃i me n kah n kwe. Yèkwɔɾɪ náh sǒ mé n yah n kǒ mó-ńsahle yé sɔkɔ dé, mé sǒ me ké tyí ne yé p̃, yé tyí-á me nɔ ní tyí à kyɪ syɪ nýãh tyí.

⁵ Yèkwɔɾɪ-à we ññi yó gbô yô, ñmɔ tyí náh t̃ pɪ dé, yé pól yô ye t̃ yɔɾɪ mɔ kéle. Ñte áyãh ne á káh kè yo n kah mɔ, á kɪ ne yé pól yô-á t̃ yɔɾɪ mɔ kéle. ⁶ Kéne t̃ t̃ne, tówû-á kɪ lékãh ñne à kǒ, képah kɪ yĩne ñne. ⁷ Képah ye, yé yĩne yè yô mɔ t̃ kǒ yè mó ñ ñ de, sǒnko yèkwɔɾɪ káh pɔ ñ yáh-ńsah tye n kah mɔ.

⁸ Mé kéle n yah n kǒ yé tyí tɔle ne, yé kéle t̃ w̃k̃k̃i ne ñ tyí-á me nɔ yé tyí. ⁹ Máh sébéy mène n wārki n t̃k̃k̃i n mɔ yé tyí yô ñe yô tɔle, mé sǒ me ké tyí ne mé yé gbɪ yah, yáh kɪ me n sah ní yóré yô tyi tyi pól sɔkɔ. ¹⁰ Yãh yô mɔ névi ñe kǒ, ñmɔ tɔ kɪ yô mɔ t̃ kǒ. Té yãh we mé yô mɔ ññi kǒ, yépi yĩn ye m̃e n pɪ kéle Krista yah sɔkɔ. ¹¹ Képah sɔkɔ, sétãn yôt̃ t̃ náh syô-ńsah we à t̃ we n pi á tyí. Á pól ñ yah mó-ńsahle n pne dò.

Pole sǒnɔ f̃k̃k̃inóle Tite tyí sɔkɔ

¹² Máh yĩni t̃ Turasɪ mara sɔkɔ Yesu Krista Ñvìnì tir yó-ńsah, mé kè we Liyel ké w̃k̃k̃i yɪkɪ mɔ ní kǒ palle. ¹³ Ñte mé náh ní yũnpi Tite we ññpó sɔkɔ. Kãh pɪ s̃, ní sǒnɔ náh sǒ me t̃nóle

ƒí nùkú sòkò. Képah ye, mé me wěkì ni nénpó tãn tyí, té sòkò Masedonı mara sòkò.

Tĕnweno nê-á n we Yesu Krista gbô yô

¹⁴ Gbílkinó ne n sah Liyel yô, òmò nê-á á pı tĕnwepule á wró kwrónmòno gbô yô Kristale. À á kô á Krista dùkùle n yo n tō n mò n kō tãntãn pól sòkò, sǒ-á làsèkwèl pãn n tō n mò tyah pól sòkò. ¹⁵ Ápi pı làsèkwèl pãn pènèkì tyí kòle Liyel tyí, á wró kwrónmòno gbô Kristale. Névyè nónó-á pwáhnmòno wěkì yô, ànê nónó-á me tyí yíkinó wěkì yô, pãn mè me n yĩni n tĕ pé pól tyí. ¹⁶ Tùkù tyí, á me n pō kètukùyô nê-á n pò n pò kũne. Tùkù tyí mó, á me n pō palle nê-á n pò n pò minne. Nte nê tĕ wò kı ƒĕ képah pı wé? ¹⁷ Névyè náhnáh me Liyel wey tòkò gbòle n yĩ. Ápi tĕ wò náh me pépi tyí kòle. Liyel ye tō ápile, képah ye á me á fòkò dal mò ò weyne n yo ò yah sòkò, á wró kwrónmòno gbô yô Kristale.

3

¹ Ápi se tō yĩne á gblǒy dùkù yónóle yé tyí? Képah náh pı, á se yĩne à sébéy yó wārki yé kō à á gblǒy dùkù yo yé syah, sǒ-á tükù kéle n pı? Tĩ, yépi se kı wārki á kō sébéyne, nê sòkò-á yé kı me ápi dùkù yo? ² Yépi ye ápi sébéy mène. Kè me wārkinóle á nno sòkò. No pól kéle n pne, té kéle n kar n pne. ³ Kè me píkinóle ne yépi-á sébéy mène, nê sòkò welo-á Krista á kō á wārki. Wārkinó mène, min nétĕ Liyel Mirki gbô níy ye, wārki wārki kwâh níy náh. Dyêh fábkó fábkó

yō soko náh kéle wǎrkínóle dé, névye nno soko ye.

⁴ Krista gbõ yō ye á sēnyĩno me kéne welo yō Liyel yah soko. ⁵ Ápi-á tyi nónóne n pi yò, á yēngbē tēnweno náh á fē n pi séle dé, Liyel kónó ye. ⁶ Nmo ye á kō tēnweno le á fē yégbékè kwrónmōno kēsǎn tyile névyele n kwō. Kéne yégbékè kwrónmōno náh n wil tyi kōnsàhnó wǎrkínsàhnó soko dé, Liyel Mirki tō vyāh ye kéle. Yé náh we di, tyi kōnsàhnó nê-á wǎrkínsàhnóle, képah n pō n pō tyí yíkínóle. Nte Liyel Mirki wō minne n kō. ⁷ Tyi kōnsàhnó wō nê-á n pō n pō tyí yíkínóle, ké wǎrkínmōno gbīne dyēh fábkó fábkónó yō, Liyel tǒrí sō me tiki pō Moyisi yèpō kō kè n tē, fóó Yisrayel no náh sō me fē n yah n dah n mō n yah soko. Té kéne tǒrí náh mo pólle. ⁸ Nte Liyel Mirki tē wō-á tō nēne n pi, képah náh Liyel tǒrí wēkì n kal n pi di? ⁹ Tyi kōnsàhnó wǎl kónó nê-á n pō n pō tyí yíkínóle, gbílkínó-à we képah tyí soko, gbì wēkì kónó wō se pyē. ¹⁰ Á kì fē yo ntēne ne tǒrí nê-á sō me gben tēne, núkúnúkú tyí-á képah tōko yō. ¹¹ Gbílkínó-à me sah mó-ńkē kwāh yō, mo mo tyí wō se pyē.

¹² Á gbõ sàhnyĩno me képah yō, képah ye á nu me yĩnnóle. ¹³ Ápi náh me pi Moyisi tyí kǒle, nê-á sō fwo vike tū n yah soko sǒnko Yisrayel no káh n yèpō tēnó yal n mō gbī pī, képah nê-á sō mo mo tyí náh kéle. ¹⁴ Nte pè me sē fēntū soko. À pō nō kwey tyí, pàh tyi kōnsàhnó kedyáhle n kar, kéne fwo mè n ne n me fókóntütēnóle pé yah soko. Kè náh tōko to pé yah. Né nê náh n wró kwō

mɔ Kristale, kè náh n tokɔ n to tẽ yah. ¹⁵ Gbɪ yõ à pɔ syɪ kwey tyí, pàh Moyisi tyi kõnsàhnóle n kar, fwɔ mèn n ne n me pé lékãm yah fɔkɔ n tũ n sah. ¹⁶ Nte nê wɔ-à sã Tẽ ñgbẽ yõ, fwɔ mèn n tokɔ n to tẽ yah sɔkɔ. ¹⁷ Tẽ ñgbẽ nê tyí-á n yo ásõ, Liyel Mirki ye. Nte Liyel Mirki-à me ñyãh sɔkɔ, névye n ne me pé gblɔy yõ nénpó. ¹⁸ Fwɔ náh me víkéntũnɔle ápi tẽ wɔ yah. Á òkù me Tẽ ñgbẽ tǔríle n wẽkɪ. Á vi mɔ pɪ Tẽ ñgbẽ tyí kǔle. Wãn me n mɔ n yuku á tǔrí yõ. Tẽ ñgbẽ tǔ vyãh ye képahle, ñmɔ nê-á Mirkile.

4

Pole ànê pé no-á fǔhnó nónó we

¹ Liyel ye ápi yãm yah té tǔ mèn dahbɪ á gbõ, képah ye á kéle n pɪ wílkúni kěne. ² Sen tyi nónó-á névye n ne n wõbɪ n pɪ, ápi sépi we ye. Á me á tyile n pɪ yĩnvɪ kěne, á náh me Liyel wey kórlɛ n vi n mɔ póllɛ. Gbɪ ye ápi me n yo tótó, sǔnko névye pól sã á yõ Liyel yah sɔkɔ. ³ Nte ápi-á Nìvìnì tir nêne n yo, képah-à kɪ tǔ mé-ńkěne kyòò, tyí yíkípú tyí ye kè náh me kyòò. ⁴ Sétãn yõtẽ nê-á kèkõyõ mèn tǔle, ñmɔ ye fěntũ mɔ pé yah. À kàh-ñsah tũ pé tyí, sǔnko Nìvìnì tir-á Krista tǔrí kyòò nêne n wẽkɪ, pè káh fẽ képah we. Té Liyel kètò ye mó tǔ Kristale. ⁵ Ápi gblɔy tyí náh á n yo n kǔ dé, Yesu Krista tyí ye á n yo n kǔ ne ñmɔ-á Tẽ ñgbẽne. Ápi tẽ wɔ pɪ tǔnpɪlɛ yé tyí Yesu Krista yĩnne. ⁶ Yé náh we di, Liyel nê-á yo ne ńkě kyòò mɔ fěntũ sɔkɔ, ñmɔ ye kǔ mɔ kyòòle ápi nno sɔkɔ, sǔnko névye ñ tǔrí we

nê-á me n tẽ Krista yèpɔ sɔkɔ. ⁷ Kéne tahrɔ mè ye ápi kɔ̃, ápi nónó-á sohki kɛ̃ne á sɔkɔ puri pĩn tyí kɔ̃le, sɔ̃nko névye pĩ ne nkɛ̃ tɛ̃nwɛnɔ ñgbɛ̃ mè náh wil ápi tyí, kãh wil Liyel tyí. ⁸ Fõhnó me n sah ápi yõ yey yey pólle, nte á náh me tẽ kwɔ. Á lékãm me vye fɛ̃ki, nte á yáh-ńsah náh tyɛ. ⁹ Pè me kɔ̃ á náh à ále n fõh, nte Liyel náh ñ náh vi á kɔ̃. Pè á mi min, nte á náh ku. ¹⁰ Yesu-á fõhnó wɛ à ku òkù nêne, képah ye me ápile n wɛ sɔmesõ. Képah ye kɪ névye kɔ̃ pè kɪ pĩ ne áyáh me á min sɔkɔ ñmɔ gbõ yõ. ¹¹ Né ápi náh ku, gbĩmegbí á kɪ me kũne n do n yah Yesu yĩnne. Á wil gbɛ̃nsê nê-á mó sohki kɛ̃ne, kè kɪ min wɛ ñmɔ gbõ yõ. ¹² Kãh pɪ sɛ̃, ápi me wɛ̃ sɔkɔ kũne, yépi mó me tyé-ńkɛ̃ minne n wɛ. ¹³ Kè me wãrkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne nkɛ̃: «Mé sɛ̃ Liyel yõ, képah ye ń kɔ̃ mé ñ weyne n yo.» Sɛ̃ ye ápi tɔ sɛ̃ ñ yõ, képah ye á kɔ̃ á ñ weyne n yo. ¹⁴ Yé náh wɛ di, á pĩ ne Liyel nê-á yilki mɔ Tẽ ñgbɛ̃ Yesu lékóle, wãh kɪ ápi tɔ lékyí yilki mɔ, té kɪ kyɪ ápi ànê yépi sah ñ tnô. ¹⁵ Yépi yĩn ye tyi nópi pól ápile n wɛ. Té képah sɔkɔ ye mó Liyel kɪ yõbènrɪ náhnáh pɪ névye tyí, sɔ̃nko pè ne n wɛkɪ ñ tyí, pè mó ñne n gbilki.

Káh n ye á wil ku, nɔli dò me ñ syiki tẽ

¹⁶ Képah ye kè náh me wílkúnine ápi tyí pólle. Á wil gbɛ̃nsê tyí-à kɪ sɔ̃ me n yɪkɪ n yuku, á min tẽ wɔ me n gbah n pɪ n yuku sãnne sɔmesõ. ¹⁷ Yé náh wɛ di, mó-ńkɛ̃ yèvyãhrɪ kwéy nê-á ápi yõ núkúnúkú yò, képah náh me sãh yah yah tɛ̃ne

tyé-ńkē yō yǎnó nê-á á kɪ pɔ n wɛ n pi képah tyí sōwãh. ¹⁸ Yí-á yí nónóne n wɛ n pne, sépi náh ápi me n yah n kō. Kè náh yí nónóne n wɛ n pne, sépi ye á me n yah n kō. Yí-á n tẽ n pne yí nónó yō, sépi náh n mo. Nte kè náh n tẽ n pne nónó yō, sépi n ne n me tyétyéńi kēne.

5

¹ Wil gběnsê nê-á ápi min tẽ-ńsahle sétáh mè yō sɔkɔ yò, ké tyí-à pɔ yɪkɪ, Liyel kɪ min tẽ-ńsah yó yah á kō yĩnyō, nê-á kɪ me kũmm yō sɔkɔ. Kéne tẽ-ńsah mènɛ, névi gběnpɪnɪ náh kéle. ² Nte núkúnúkú, ké sɔkɔ de dékè me á kah tẽ, képah ye á me n gbĩ ké yĩnne. ³ Áyáh kɪ wɛ de ké sɔkɔ, á wil títí náh tō n wɛ n pi. ⁴ Wô nê pól-á á min kɪ n pɪ n pi sétáh mè yō sɔkɔ, á kɪ me gbĩnó sɔkɔ tókópékè sɔ á yō. Min tẽ-ńsah nê-á á tyí sétáh mè yō, kè náh me á kɪ ne á sɔ me ké tyí yíkí-ńsahle n yah n kō dé. Yíkí-ńkē min tẽ-ńsah nê-á Liyel kɪ á kō n pi yĩnyō, á me ké tyí ne képah pɔ yɪkɪ yɪkɪ tyí mè swɔ tɔkɔ. ⁵ Liyel ye sépi pól yah sah ápi yĩnne. Pèpɔɪ nónó-á à kɪ n pɪ n pi á tyí, ñ Mirki ñgbò ye à tekɪ mɔ á kō sé sɔkɔ. ⁶ Képah ye, á sěnyĩnɔ me ké yō gbĩmegbí ne á min tẽ-à kɪ fyò tẽ á wil gběnsê mè tẽ sɔkɔ, á wró-á me dónóle Tẽ ñgběne. ⁷ N yō sěnó gbõ yō ye á me n yuku yahle, ñ wénó gbò yō náh. ⁸ Á sěnyĩnɔ me ké yō, képah ye á me ké tyí ne á min yal wil gběnsê mè sɔkɔ, kè kyɪ n tẽ Tẽ ñgbě tñ. ⁹ Nte káh kɪ se wɛ wil ò; káh kɪ se wɛ wil-ńkēne ò; áyáh pɪ sɔ té á tyí n nɔ n pi Tẽ ñgbě tyí, képah ye á me n yah n kō. ¹⁰ Yé náh wɛ di, á pól yĩne Krista á take. Képah

sokɔ, nê-à kɪ me pèpɛy pɪ kèkõyõ mè sokɔ, à kɪ à dyah kéle. Nê-à kɪ mó me pèkè pɪ, à kɪ à dyah kéle.

Ápi wró kwrɔ mɔ Liyelle Krista gbõ yõ

¹¹ Kwâh nê-á Tě ñgbě yah tíkí pínóle, ápi kéle n pne. Képah ye, á me n yah n kõ ne á névyè sõno vi mɔ pè ñ yah tíkíle n pɪ. Ápi fí yó ñtě nâh me Liyel pu. Té ñmɔ sõno sokɔ, yépi to api pĩ yĩ. ¹² Á gblõy òkù nâh tõ á n yo yéle n syah, ñte syõ-ñsah ye á yéle n kõ yè fě yé gblõyne n gbilki ápi yĩnne. Képah sokɔ, wényo-ñsah kɪ we yé tyí yí yah pípú tyí. ¹³ Ápi yõgbèl-à kɪ sõ me yuku, Liyel yĩn ye. Nte á yah-à kɪ se mó me gbréy, yépi yĩn ye. ¹⁴ Krista tyínono ye yah syi ápi tyí, ápi nóno-á pĩ ne nénúkú-á ku no pól swɔ sokɔ. Kãh pɪ sě, kè me á kɪ ne no pól to sõ ku. ¹⁵ À ku no pól yĩnne sõnko nóno-á me min sokɔ, pè káh pé minne n pɪ pé gblõy yĩnne, nê-á ku té ñ lékó yilki mɔ, pè kéle n pɪ ñmɔ yĩnne. ¹⁶ Kãh pɪ sě, núkúnúkú tẽne á nâh tõ ñnî yó ñtě yah n pɪ à yĩne névi yõtãhsyi yáhnóle. Áyâh sõ sõ me Kristale n yah sě, núkúnúkú á nâh tõ me ñne n yah sě. ¹⁷ Névi nê wró-à me kwrónmɔnole Kristale, tẽ nu n vi n mɔ. Á ñ pɪ òkù kedyâh fĩn n mɔ, ñ té pɪ òkù kėsãn tokɔ. ¹⁸ Liyel tõ vyãh ye sépi pólle, ñmɔ nê-á ápi wró kwrɔ mɔ ñne Krista gbõ yõ, té me wró kwrónmɔno tõ dahbɪ ápi gbõ. ¹⁹ Yé nâh we di, Liyel nâh kèkõyõ névyè tyípèl mɔ kõ, à syõ Krista tyí à pé wró kwrɔ mɔ ñne, té me wró kwrónmɔno tyí yónó dahbɪ ápi gbõ ne, á névyè wróle n kwrɔ n mɔ péwale. ²⁰ Krista yĩn yõ ye

ápi me n wɛkɪ. Kè me á kɪ ne Liyel sɔ̃ n yo n mo névyé tyí ápi gbõ yõ. Képah ye á kéle n yah n kɔ̃ yé tyí Krista yīn yõ ne, yé yé wró kwɔ̃ n mo Liyelle. ²¹ Krista nê-á à náh tyípékè pɪ yah, Liyel ñmo twah mo ápi tyípèlle, sãnko ñmo gbõ yõ, ápi to pɪ yályál Liyel yah sɔkɔ.

6

¹ Ápi-á pɪ Liyel tõ pɪ mune sɛ̃, képah ye á kéle n yah n kɔ̃ yé tyí ne wãh yõbènrɔ̃ nê pɪ yé tyí, yé káh ye kè pɪ yõ kɛ̃ne. ² Yé náh we di, Liyel ne ñkɛ̃:

«Tyah-á sò me palle gbí nêne, mé á nírí tɛ̃.

Pwáhnmõnɔ̃ sòle, mé ñ yohnɪ mõ.

Tyah pèpɛy gbí mè ye núkúnúkú yò.

Yah, pwáhnmõnɔ̃ yòh ye kweyne.»*

³ Á náh me ké tyí ne á ñnî yó ñtɛ̃ yõ yɪkɪ, ñnî kɔ̃ à pɔ̃ wényo-ńsah we á tõ tyí sɔkɔ. ⁴ Nte tyi tyi pól sɔkɔ, ápi me á gblõyne n wɛkɪ Liyel tɔ̃npɪbɪ kègbɔ̃le. Á me gbah tɛ̃ yèvyãhrɪ, ànê yèkwɔ̃rɪ, ànê tíkí kèpékèle n sro náhnáh. ⁵ Á ko syi, té wòkònpèkè pɪ. Pè névyé mõ á yõ, té á mõ tãn pèl pínó sɔkɔ. Á náh me n we n dõ, yòke tõ náh me n we n yõ. ⁶ Á me tôle n pɪ Liyel tyí fɔkɔle píkínóle ànê á lékãm pólle. Á me tyile n sro me pèpɔ̃rɪle n pɪ Liyel Mirki gbõ yõ. Tyínɔ̃nɔ̃ yèsyɪkì me á sɔkɔ, ⁷ ànê gbɪ welɔ̃ ye á me n yo Liyel tãhkì gbõ yõ. Gbɪ wɛkì kóló ye ápi pɪ á méfwó yíle à á sépébíle n fwo, té á gblõy yòle n syɪkɪ. ⁸ Névyé á dõkɔ n mõ, képah náh pɪ pè á kɔ̃ fɛ̃. Pè á yígbíle

* **6:2** 6.2 Yah n tɛ̃ Yesayi 49.8.

n yo, kápah náh pɪ pě á yípollɛ n yo. Pě ále n pɪ m̀nyobeɛ, té gblɔ yópú ye mó tǔ ále. ⁹ Pě ále n pɪ pé kósyì á pĩ, té pè mó tǔ ále n pne kyó. Pě ále n pɪ lékyî sǔ ále té vye ye mó tǔ ále. Pě fǒhnóle n sah á yǒ, té pè náh ále n ko n mɔ. ¹⁰ Pě yèkwɔɾɪ tyile n pɪ á tyí, té gbĩmegbí à n ne me nìv̀nì sɔkɔ. Pě ále n tɔkɔ n pɪ yām tǎnne, té á mó tǔ me névye náhnáhle n pɪ tahbɪle. Pě ále n pɪ kwâh kěpúle, té yíyìn pól mó tǔ me á tyí.

¹¹ Korēnti tǎn, gbɪ ye ápi n yo yé tyí. Á á fɔkɔ dal mɔ yéle. ¹² Ápi náh á fɔkɔ kwĩnki yéle. Yépi ye yé fɔkɔ kwĩnki ápile. ¹³ Sú-á níkěne tyile n yo ñ wěnpì tyí sǔ, sě ye mé me n yo tyile yé tyí. Yé yĩne yè kè pĩ á tyí, yépi tɔ mó yé fɔkɔ dal n mɔ yĩ ále.

Kyòò ànê fěntũ náh fě n kwɔ n mɔ

¹⁴ Yé káh ne n pɪ n soh Yesu yǒ sě-ńkěpúle tir yó ñtě sɔkɔ. Gbɪ wěkì kóló ànê tyítúkùni pínó náh me wěkì núkú yǒ. Kyòò ànê fěntũ náh fě n kwɔ n mɔ. ¹⁵ Krista ànê sétǎn yǒtě wró náh fě n kwɔ n mɔ. Yesu yǒ sě-ò ànê Yesu yǒ sě-ńkě névi wró náh fě n kwɔ n mɔ. ¹⁶ Fal fal tǎn náh fě n kwɔ n mɔ Liyel ní-ńsah gbô sɔkɔ. Yé náh we di, ápile, Liyel ní-ńsah gbô ye ále à yĩne Liyel-á kè yo sǔ ne níkě:

«Mé kɪ tě péle té kɪ me péle pé kó-ńtǎn sɔkɔ.

Mé kɪ pɪ pé Liyelle, té pè kɪ mó pɪ ñ nolɛ.»

¹⁷ Kápah ye Tě ñgbě Liyel ne: «Yé wil kéne névye wró, yè gbe n tě yé tyíle.

Yé káh n tũ kwâh yó ñtě tyí ñê náh me yályál ñmɔ yah, kápah sɔkɔ ñmɔ kɪ mó yé tě ple.

18 Mé kɪ pɪ yé Súle, té yé kɪ mó pɪ ní dɪnpì ànê ní syónpìle.» Sě ye Tě ñgbě yo, ñmɔ nê-á tãhkì nétēne.»

7

¹ N nénónó, Liyel vyãh kǒnó nópìle, ápi tɔ vyãh me sé sɔkɔ. Képah ye, tyi nónó pól-á silki sah á wil ànê á minne, á ye sè wu n tɔ á gblǒy sɔkɔ, à mó ne n me yályál Liyel yah ñ yah tíkí pínó sɔkɔ.

Nìvìnì nê-á we Pole sɔkɔ Korēnti tãn-á pé gblǒy tiki mɔ

² Yé ye á tyí nɔ yé tyí. Ápi náh pɪ de ñnî yó ñtě tyí. Á náh ñnî yó ñtě gbõ tye. Á náh syɪkɪ ñnî yó ñtě yõ. ³ Yé káh we ne máh me sépìle n yo à lékàhle yéle n kǒ dé. Mé kè yo sah te yé tyí ne á min pól sɔkɔ, yé tyí-á me nónóle á tyí kũ ñtě fyé náh fě á wró yɪkɪ. ⁴ N sěnyĩnɔ me yé yõ, ní nɪ me vínóle yéle. Yé tyí pɪ yĩ nɪ dénóle ní tyí. Yèkwɔrɪ duke pól sénsõ me ále n we, ñte képah fyé yõ, nìvìnì me kah mɔ ní sɔkɔ. ⁵ Áyáh fyò pɔ de Masedonɪ mara sɔkɔ, yèvyãhrɪ duke pól núkú syɪkɪ á yõ, á náh we mɪ yah kwéy ñtēne. Mâl ye yey yey pólle, tíkí we á sɔkɔ. ⁶ Nte Liyel nê-á tēnkwlɔpu nɪ dé-òle, à Tite tekɪ mɔ ápi kǒ á nɪ kǒ kè de. ⁷ Kè náh me ne Tite pónó ó sǒ ápi nɪ kǒ kè de, yáh sǒré nê mɔ ñ sɔkɔ képah tɔ ye. Tite pɔ yo á syah ní we dékè-á me yé kah tē sǒ, ànê yèkwɔrɪ nê-á me yé sɔkɔ, ànê yáh me yuku yĩn sǒ à ní vyãhle n syi. Képah wãn gbah mɔ ní nìvìnì yõ.

⁸ Máh sébéy nê tekı mo yé tyí, mé pĩ ne kãh yèkwõrı mo yé soko. Nte ké tékínmõno náh pi nãhnpĩne ímo tyí. Té máh po kè kyõmi we ne kãh yèkwõrı mo yé soko wró kwéy ó soko, kè pi nãhnpĩne í tyí. ⁹ Nte núkúnúkú, kè me nìvìnìne í tyí. Kãh yèkwõrı mo yé soko képah yĩn náh dé, yèkwõrı mè-á vìnõno nê dahbı yé pi dùkù soko, képah yĩn ye. Yé yèkwõrı mè sõ me yínénóle Liyel tyí. Kãh mó pi sê, á náh pèkè yó ntê pi yé tyí. ¹⁰ Yé náh we di, yèkwõrı nê-á me yínénóle Liyel tyí, képah névi pi dùkùle n vi n mo à ñne n mo pwáhnõno wèkì yõ, kè náh n pi nãhnpĩne tẽ tyí. Nte kèkõyõ tyi sõno-á yèkwõrı nêne n mo névi soko, képah ye n po n po kũne. ¹¹ Yèkwõrı nê-á me yínénóle Liyel tyí, kãh vìnõno nê dahbı yé soko yé kè we yõ: Yé me yé gblõy kõ yĩ. Yé me gblõy yele n yah n kõ. Yé foko me vyãh yĩ yé gblõyne yĩ mè soko. Tíkí me yé tẽ pèkè pínóle. N we dékè me yé tẽ. Yé me gbah tẽ yĩ Liyel wèkì kóló soko. Yé me ké tyí ne fõhnó sah lékàh névi yõ. Yé kè wèkì dal mo ne yé vyãh náh me yĩ mè soko pólle. ¹² Nmo náh sébéy mè wãrkı tekı mo tyítúkù pí-ò yĩnne, képah náh pi tyítúkù-á pi névi nê soko tẽ wo yĩnne dé, mé kè tekı mo ne yé kè pĩ Liyel yah soko ne ápi tyí-á me tah yĩ yé tyí.

¹³ Yáh nê pi, képah ápi nno de kègbıle, té kè náh yĩn képah ó tyí dé, yáh Tite ni sũ ñ ni kõ

kè vɪ sɔ̃, kè wãn mɔ̃ ápi nìvìnì yõ. ¹⁴ Mé lésõ ní gblɔ̃y yõ sah kwéy Tite tyí yé tyí sõwãh. Nte yé náh mó sennε ní tẽ. Áyáh dar té gbule n yo sɔ̃ yé tyí, sɛ̃ ye á yo yé yĩngbíle Tite tyí, té à mó ntyĩno kyɪ kè wε sɛ̃. ¹⁵ Yáh à tɔ̃ sah tẽ té yõyen sah n yõ sɔ̃, n̄ dyo me n kwne kéle, képah ye yé tyí gbah no yíi n̄ tyí. ¹⁶ Kè me nìvìnìne ní tyí, à tẽ wε ní gbò sah yé yõ tyi tyi pól sɔko.

8

Masedonu Yesu yõ sɛ̃pú tĩnkì-á pó mórí nê mɔ̃

¹ N̄ yũnpyé, Liyel-á yòbènɔri nê pɪ Masedonu Yesu yõ sɛ̃pú tĩnkínó tyí, á me ké tyí ne á kè yo yé syah. ² Yèkwɔri duke náhnáh sò pè yĩni tẽ, nte képah fyé yõ, nìvìnì sò me kah mɔ̃ pé sɔko. Yãm sò me kah peke pé yõ, nte képah fyé yõ, pè pɪ yĩnkõpu kègblɔle. ³ N̄mɔ̃ ye pé tàrfyòle ne pãh kè pɪ à syɪ pé gbò yĩn tyí, fóó à kah mɔ̃ pé gbò yĩn n̄tẽ yõ à yĩne pé dyo dyo tẽne. ⁴ Té me kè gbah yah kɔ̃ ápi tyí ne á ye pé gbò dahbɪ á tyí yòhnìnmɔno mè tékínmɔno sɔko Nsyude mara Yesu yõ sɛ̃pú tyí. ⁵ Ápi-á sò me nêne n yah n kɔ̃, pè kè pɪ kah mɔ̃ képah yõ n̄tẽne. Pè pé gblɔyne Liyel n̄gbò kɔ̃, képah náh, té pé gblɔy dahbɪ ápi tɔ gbò sɔko à yĩne Liye dyo yíi tẽne. ⁶ Képah ye, á me Titi ni ne wãh pó mórí syínó tò nê tyah yé tĩnne, à kè pɪ n dal n mɔ̃. ⁷ Sɔ̃-á yéle yahle tyi pól sɔko yò: Liyel yõ sɛ̃nóle yé sɔko, yé n wɛkɪ

n pne, yĩpĩle yé soko, sóréle yé soko yĩn kěne, à tahl névye tyínɔnɔ nê-á á dahmɔ yé soko, képah yĩnne á me ké tyí ne yé ne n me yahle pó mórí mónó mè tɔ soko. ⁸ Kyĩnmɔnɔ náh mé n kyĩ n mɔ yéle máh képahle n yo dé. Nte máh no téló gbáhntěno tyíle n yo yé tyí, mé me ké tyí ne yépi tɔ kè wěki ne tyínɔnɔ kègbi-á me yé soko. ⁹ Tě ñgbě Yesu Krista-á pèpɔri nê pi, yé kéle n pne. Yé náh we di, ñmɔ nê-á kwâh nětěne, à fě syi ñ gblɔy pi yãm neyne sɔnko yépi pi kwâh nátãmne. ¹⁰ Nmɔ sɔnɔ-á nêne, yĩ mè tyí ñinne, képah ye mé n yo yé tyí. Képah me yĩnénóle yépi tyí yépi nónó-á pi gbrole yán dùkùle à pó mórí mè mɔ, té kè náh yĩn képah ó tyí dé, ké pínó yáhntɔkɔnɔ wil yépi tyí. ¹¹ Kãh pi sě, núkúnúkú yé tò mè pi n dal n mɔ. Yáh kè yah tɔko sɔnɔ pèpeyne sɔ, yé kè pi n dal n mɔ sě à yĩne yé gbò yĩnne. ¹² Yé náh we di, wâh yĩ kɔ á gbò yĩnne à yĩne wáh kè yah tɔko sɔ, képah tyí nɔ Liyel tyí. Kwâh nê náh me á tyí, à náh képah níyne n tẽ. ¹³ Mé náh yo ne yé yé gblɔy mɔ yãm soko no téló tyí pɛki yĩnne dé. Nte mé me ké tyí ne yé kè pi yé pól ne n me núkùle. ¹⁴ Kwey mè soko, kwâh me yépi gbò. Képah ye, kwâh náh me nónó tyí, yé péle n yohni n mɔ. Kwâh-à mó sɔ nêne me pépi tyí té ki n kne yépi tyí, pè ki yé yohni mɔ. Kãh pi sě, yé pól ki me núkùle, ¹⁵ sɔ-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne: «Nê-á sɔ kwel dò, wãn náh wũ ñ tyí. Nê-á sɔ kwel kwéy, ñ tyí náh tekɔ.»*

* **8:15** 8.15 Yah n te Yálnó 16.18.

Titi ànê ò kómûne

16 Liyel yĩn ne n gbilki, òmò nê-á yé yòhnìnmonò dékè dahbı Titi nı sòkò, sǒ-á sǒ à kè dahbı ápi nno sòkò. 17 Ayáh nê yah kǒ ò tyí, à kè fě syi. Té yé yòhnìnmonò dékè-á sǒ me ò nı sòkò sě, à núkú kè yah tòkò ò gblǒy òtēne ne, páh kı yuku yé òinne. 18 Á me á yúnpi yó tǒle n tekı n mò òne wě tyí, nê-á Yesu yǒ sěpú ònkınó pól me ò yǐngbıle n yo Nìvìnì tir yónó tyí sòkò. 19 Té à wil képah sòkò, òmò ye tǒ Yesu yǒ sěpú ònkınó yah wilki ne à ápi tekı mò á kyı pèpòrı tǒ mè pı. Tě ògbě yĩn gbilki yĩn ye ápi n pı tǒ mène à kéle n wěkı tǒle ne tǒ mè pínó tyí-á me nò á tyí. 20 Á me tyi pólle n pı tǒle ne, pò ògbě nê tyí-á dahbı á gbò, á ké tyi tǒ sah pı pò tye á káh yǐnyíkì we ké tyi sòkò. 21 Á me ké tyi ne á ne n tǒ n sah n pı Tě ògbě yah sòkò, té kè náh yĩn képah ó tyi dé, á me ké tyi ne á ne n tǒ n sah n pı névye tǒ yah sòkò. 22 Á ye á yúnpi yó tǒle n tekı mò péle wě tyí. Á à we mò yah gbáhyí náhnáhle, té sé pól sòkò á kè we ne gbáhntě-ò-á òne. Nte à tǒ me gbah tě kal núkúnúkú, wáh sǒnpıle me sě yí yépi yǒ sòkò. 23 Titi tě wǒle, òmò kó-ò ye òne, à me tǒle n pı ànê òmòle wě tyi yépi yinne. Nte á yúnpyé téló wǒle, Yesu yǒ sěpú ònkınó ye tekı mò péle, Krista yĩn gbilki yinne. 24 Képah ye, yé kéle pè wěkı ne pé tyí-á me nò yí yé tyí, sǒnko Yesu yǒ sěpú ònkınó kè we, pè mó pı ne gbı-á me á tyi á yéle n sǒ.

9

Yesu yõ sěpú tĩnkĩ yòhnìnmonɔle Yude mara sɔkɔ

¹ Yòhnìnmonɔ nê-á kɪ n tekɪ n mɔ n pi Yude mara Yesu yõ sěpú tyí, yõ náh me ké tyí mè sébéy tõ yé tyí kėpah tyí sɔkɔ. ² Mé pĩ ne yáh me ké tyí ne yé kè pi. Mé me yéle n sõ ntěne Masedonɪ mara Yesu yõ sěpú tyí, me n yo pé tyí ne, Akayi mara Yesu yõ sěpú-á me pé gblõy vi te yòhnìnmonɔ pi yĩnne fóó yán dùkùle. Káh pi sě, yépi nónó-á me kėne mara sɔkɔ, yépi gbáhntěno mè sóre mɔ névye kan sɔkɔ. ³ Mé á yũnpyéle n tekɪ n mɔ yé tyí, sɔnko máh me yéle n sõ sònó nēne yĩ mè tyí sɔkɔ, kè káh pɔ pi yõ kēne. Nte yè ne n me yé gblõy vi sah kègbɪ yõ sɔ-á mé yo kéle. ⁴ Kàh kɪ pi dùkù yóle, té Masedonɪ mara tãn-à kɪ pónó yĩ nímole, té pɔ ne yah yé náh me yé gblõy vi sah, kè kɪ pi sen ñgběne ápi tyí áyáh sɔnpĩle kàh sě yé yõ. Té yépi ntě wɔ tyí ye kè kɪ pi senne. Nte mé náh me ké tyí ne mé kėpah yo. ⁵ Kėpah ye, mé kè sõ ne máh yĩne mé á yũnpyé nópi ni pè mɔ nímɔ yahle, pè pɔ pó mórí mè tyí yahle n wah yáh yé vyáh kɔ nê tyí sɔkɔ; sɔnko máh kɪ pópó n pi, ké tyí yah ne n me wáhntenɔle, nê-á kɪ kè wěkɪ ne yáh kè pi yé dɔɔ dɔɔ těne, kyĩnmɔnɔ náh pè kyĩ mɔ yéle. ⁶ Yé se kè pĩ ne, névi nê-à duku mɔ kwéy, tẽ n pɔ sèmuko kwéy tɔkɔ; té nê-à duku mɔ dò, tẽ n pɔ sèmuko dò tɔkɔ té.

⁷ Yé nénúkù núkú pól yĩne yè kɔ à yĩne yáh kè yah tɔkɔ sɔ yé nnɔ sɔkɔ. Ney káh kɔ à mó tĩ ké

nàhnpĩne n gbo, képah nãh pɪ, pè sɔ̃ tẽ kyĩ mɔ. Yé nãh wɛ di, nê-á n yĩ n kɔ̃ nìvìnì sɔkɔ, òmɔ tyí nɔ Liyel tyí. ⁸ Tẽnwenɔ mɛ Liyel tyí kɪ fẽ pèpɔrɪ duke pól pɪ yĩ yé tyí, sɔ̃nko yĩ nónó pól yétô-á mɛ yé tyí, sè ne n mɛ yé tyí gbímegbí ànê dòhnò tɔlɛ, yé kɔ̃ yè fẽ pèpɔrɪ duke pólle n pɪ, ⁹ sɔ̃-á kéle wárkínsàhnóle Liyel wɛy sébéy sɔkɔ ne:

«À n nɪlɛ n dal n mɔ n yĩ n kɔ̃,

à n yĩ yãm tãnne n kɔ̃ n yĩ.

̀n fòkòpènrɪ tyí yĩn nãh mɛ.»

¹⁰ Liyel nê-á kwáhdúkúle sètòle n kɔ̃, té ò yò yò yòkele òne n kɔ̃, òmɔ ye kɪ kwáhdúkúle yépi kɔ̃ n pɪ, té kɪ kè kɔ̃ kè kɪ kwel, kɪ wãn mɔ yé fòkòpènrɪ pínó yò. ¹¹ A kɪ yé pɪ kwáh nátãmne gbímegbí, sɔ̃nko yè fẽ fòkòpènrɪle n pɪ tyé-ńkêne. Képah sɔkɔ, yáh yĩ nónóne ále n kɔ̃ á névyele n kɔ̃ n pɔ, pé nãhnáh kɪ wɛkɪ Liyel tyí sépi yĩnne.

¹² Yé nãh wɛ di, yé pó mórí mè kɪ Yesu yò sɛpú yohnɪ mɔ. Té kè nãh n yĩn n pɪ képah ó tyí dé, kè kɪ névyé nãhnáh kɔ̃ pè kɪ pèpɔrɪ pínó wɛyne Liyelle n kɔ̃. ¹³ Yõre tò nê-á yé pɪ, pàh kɪ kè wɛ pè kɪ Liyel yĩn gbilki yáh sɔ̃npúle pɪ néglólɛ à fẽ syi tò pɪ Krista Nìvìnì tir yónó sɔkɔ. Pè kɪ tɔ̃ Liyel yĩn gbilki yáh sɔ̃npúle yé gbãn yìle pépi ànê nɔ téló pól tɔ yohnɪ mɔ. ¹⁴ Pè kɪ nírí pɪ yé tyí, kɪ pé tyínɔnɔle yé wɛkɪ yòbènrɪ ògbɛ mè yĩnne, Liyel-á nê pɪ yé tyí. ¹⁵ Gbílkinó ne n sah Liyel yò ò pèpɔrɪ ògbɛ pínó yĩnne, nê-á ké kénkɔ̃ nãh mɛ.

10

Pole me lékàhle ò tyí yónyikipule n kō

¹ Nmo Polele, pè ne mâh me yé tnô mè n ne n weki dáb dáb, té mâh gbɛ mo yéle mè n ne n weki fyõrì fyõrì. Yesu Krista núpír pínó ànê ò nìgbèkì yĩn yõ, ² nmo Pole kéle n yah n kō yé tyí ne, yé yé gblõy ye, máh kɪ pɔ pɔ yé tnô, yé káh n kō mè pɔ ne n weki fyõrì fyõrì yépi tɔ tyí, sõ mé me kè sõ sah pɪ pɪ tẽne névye tyí nónó-á me n sõ ne névi yõtãhsyi pɪ dùkù-á ápi sɔkɔ. ³ Gbɪ ye névye tẽ wɔ ye ále ó, òte áyáh mékì nê sɔkɔ yò, névi yõtãhsyi tãhkì náh á n fwo kéle. ⁴ Ápi-á mékìle n pɪ méfwóyì nónóne, névi gbẽnpɪnɔ náh séle, sè n wil Liyel tyí. Tãhkì me sé sɔkɔ kɪ fẽ Liyel sépébi tyí ykɪ ànê sɔnɔ túkúnĩne. ⁵ Kéne méfwóyì gbò yõ, ápi me gblõy gbílkipú tãhkìle n ykɪ pépi nónó-á sõ me káh-nsah tũ névye tyí ne pè káh Liyel pĩ. Á me névye yõle n vi n mo pè kō pè n sah Krista tyí yõ. ⁶ Yáh kɪ pɔ n sah palle Krista tyí yõ gbí nêne, ápi náh tõ òhnì-òkẽ tir sah kè n sɔkɔ n pɪ fóhnó kẽne ké tyí sówãh. ⁷ Yé yí-á me tyi nónó yõ, yé tyile n yah n tɔkɔ à yĩne sépi óle. Nte nê-à me sẽ ké yõ ne páh me Krista tyí yõ, tẽ yĩne à kè pĩ yíi tɔle ne sõ-á péle Krista tyí yõ, sẽ ó-á ápi tɔle ò tyí yõ. ⁸ Tẽ ògbẽ tẽnwɛnɔle á kō ne á yé yohnɪ mo yé yuku yahle. Á náh kéle á kō yé tyí ykɪ yĩnne. Té nmo-à kɪ sõ me n gblõy yõ sah kah mo kwéy képah tyí sówãh, kè náh me sennɛ nmo tyí. ⁹ Kè náh me á kɪ ne sébéy nópi sõ mé n wãrki n tekɪ n mo yé tyí à

tíkile n mo yé soko dé. ¹⁰ Yé náh we di, tókù ne mǎh me fíi yéle té sébéyne n teki n mo yé tyí mè n ne n no n weki fyǒrì fyǒrì ké soko, té mǎh po yé tnô mè n pi tēnkwlò-òle, wènfì ó-á mè n ne n weki. ¹¹ Névi nê-á n yo képahle, tē yīne à kè pī ne sǒ-á ápi weki teki mo á sébéynó soko, áyáh po yé tīnne sē-á á kɪ n weki.

¹² Névyé nónó-á me pé gblǒy yígbíle n yo, ápi náh á nɪle n syǎh à á gblǒyne n sǎh pépile. Lékám kē névyé ye péle, nónó-á pé gblǒy toko pi sǎh sǎh dúle à wēne n sǎh kéle. ¹³ Yīn-ńsah nê-á me ápi tyí, ápi tē wò náh á gblǒy gbilki n kah n mo n pi képah yō. Tò nê-á Liyel dahbɪ á gbò, nê gbò yō-á á yīni tē yé tīnne, ápi kɪ á gblǒyne n gbilki à yīne képahle. ¹⁴ Á náh n kah n mo n pi képah yō, á kɪ ne á kósyi po yé tīnne. Ápi ñgbò ye po yé tīnne à po Yesu Krista Nìvìni tir yo yé tyí. ¹⁵ Á náh n kah n mo n pi képah yō, kɪ po á gblǒyne gbilki no téló tò pínó yīnne. Nte á me ké tyí ne yé yuku yahle Yesu yō sēnó soko, sǒnko wǎn mo á tò yō yé tīnne à yīne yīn-ńsáh nê-á á kō. ¹⁶ Képah náh, á kɪ fē Nìvìni tɪle n yo n kō tǎntǎn téló soko nónó-á sé gblǒy yépi tīnne. Á náh ñnî yó rítē tò pínó toko á gblǒy gbilki n pi. ¹⁷ Kè me wǎrkínsǎhnóle Liyel wey sébéy soko ne: «Névi nê-à me ké tyí ne pé pé gblǒy gbilki, Tē ñgbē-á tyi nónó pi ápi tyí, tē ñ gblǒy gbilki sépi yīnne.»* ¹⁸ Névi nê-à ñ gblǒyne n sō, kè náh pi á kɪ ne ñmo sǒ négbíle

* **10:17** 10.17 Yah n te Nsyeremi 9.23 ; 1 Korēnti tǎn 1.31.

dé, Tě ñgbě-à névi nêne n sô, ñmɔ ye négbíle.

11

Pole ànê névyé nónó-á pé gblǒyɛ n pi Yesu tẽntò névyelɛ

¹ Yé náh wɛ di, mé mɛ ké tyí nɛ yé ní vî tyi sómnó pi yah sě kwéy. Úú, yé ní sómnó pi. ² Mé mɛ yé gbĩ mɔ sah pɛ núkú ó tyí, nê-á pi Kristalɛ, kɪ pɔ yéle à kɔ n pi dí tyí pí-ńkê sɛnpir sɔ nê-á mɛ yályál Liyel yah. Képah ye, yé tyí mɛ ní nɪle n yɔri sɔ-á kè Liyel nɪle n yɔri. ³ Ntɛ tíkí mɛ ní tẽ nɛ yé sɔnɔ káh pɔ vi mɔ, kè pɔ yé wró kwrónmɔnɔ pɛpɛy mɛ gbekɪ ànê Kristalɛ, sɔ-á wahy Awa vi tẽ lékámkâm sɔkɔ. ⁴ Yé náh wɛ di, névi yó-à pɔ Yesu káhkí yó tyíle n yo yé tyí, nê-á mɛ ñ gblǒy áyáh nê tyí yo yé tyí, yě kè fě n syi. Névi yó-à pɔ mírkí káhkí yó tyíle n yo yé tyí, nê-á ké gblǒy Liyel Mirkilɛ yáh nê tyí noh ápi tyí, yě kè fě n syi. Névi yó-à pɔ ñìvìnì tir káhkí yó tyíle n yo yé tyí, nê-á ké gblǒy Ñìvìnì tirle yáh nê tyí noh ápi tyí, yě kè fě n syi. ⁵ Ntɛ nónó-á Yesu tẽntò névyé ñgbnɔle yé tyí yé yo, ñmɔ náh mó tɔ mɛ fí yó wɛ, ñyãh-á pè fónfó ñmɔ yõ. ⁶ Máh kɪ sɔ mɛ wey yah wé-ńkêne, pnèno tẽ wɔ mɛ ní tyí à yuku Liyel tyí ñinne. Á ye képah òkùle yé wẽkɪ dal mɔ tyi tyi pól sɔkɔ. ⁷ Máh Liyel Ñìvìnì tir yo yé tyí nònóle, té ní gblǒy tiki mɔ yé yõ yõ yinne, tyípekè se pyě mé pi képahle? ⁸ Yesu yõ sɛpú ñinkínó yísyó ye yin ñmɔ yinnóle ní kɔ mé tẽ wɛ pɔ tò pi yépi wró à yé yohnɪ mɔ. ⁹ Máh lésɔ mɛ yé ñinne gbí nêne,

yî tûkù yétô lésô me ní tẽ, ònte mé náh sè syi ònî yó òntẽ tyí. Á yúnpyé nónó-á wil Masedonî mara soko, pépi sò me ní yétô yî pólle òne n kò képah ye. Tyi pól soko, mé náh sò me ké tyí ne mé pi yótókóbíle ònî yó òntẽ tyí, té mé kî tã gbah n tẽ n pi sã. ¹⁰ Gbî yó-ò ye òne Krista gbò yò: ònî yó òntẽ náh fẽ yò yónó mè wénó yah kò n pi ní tyí Akayi mara pól soko. ¹¹ Kwáh nê pi té mé képahle n yo? Yé tyí náh me no ní tyí képah se? Liyel òntẽ pĩ ne yé tyí-á no ní tyí dò. ¹² Máh me nêne n pi yò, mé kî yò n soko n pi ké pínóle, kî névye kùrn kah nónó-á me syò-ònsahle n yah n kò kî pé gblòy gbilki, ne páh pi nùkùle ápìle. ¹³ Kéne névye nópìle, nòsyó ye nónó-á me pé gblòyne n pi Yesu tẽntò névyele. Pè n ne n vi n syikî névye yò, ò té pé gblòyne n pi Yesu Krista tẽntò névyele. ¹⁴ Nte képah náh me gbèndùnìne dò. Yé náh we di, sétàn yòtẽ òntẽ tò ò gblòyne n viri n pi yínyò tònpiìle, nê-á me kyòò dò. ¹⁵ Képah ye ò tònpiì tò-à pé gblòyne n pi gbî Liyel tònpiìbìle, kè náh me gbèndùnìne. Pè kî pé tò pínó lédyáhní we n pi ké tyé-ònsah soko à yìne pé tyípìnìne.

Pole-á yèvyãhrî nónó pi Liyel tò soko

¹⁶ Mé kî n syî kè tã yo yé tyí ne, ònî yó òntẽ káh òmòle n yah vínpiìle. Nte yáh kî se me n sò sã, yé ní tẽ vínpi tyí kòle, ní tò mó ní gblòy we n gbilki kwéy kè. ¹⁷ Nte máh kî nê yo n pi, mé náh me kéle n yo Tẽ ògbè-á me ké tyí sò dé, mé me kéle n yo vínpi tyí kòle sònkò mè ní gblòy we n

gbilki. ¹⁸ Névyé náhnáh-á fyò με pé gblǒyne n gbilki kèkōyó dékè tyi yinne, nmo to ki ní gblǒy gbilki. ¹⁹ Yépi nónó-á lékám névyéle, kè yé dyo yé fě syi à vɪnpɪ sómnole n pi. ²⁰ Yè n fě n syi pè kǒ pè yéle n pi yǒbɪ tyí kǒle, n té ne n syki yé yǒ, n té yéle n yí, n té yéle n yilo, n té yé létáhlóle n kǒli. ²¹ Máh nêne n yo yò, kè me senne yé tyí. Kè ye á tǣnkwlono wěki.

Nte képah fyé yǒ, nnî-à ki fě syi n gblǒy gbilki n pi tir yó tyí soko, nmo to ki fě sɛntɛ pi, máh ki sǒ me n wɛki vɪnpɪ tyí kǒle. ²² Pépi-à ki se me Yebrenine, Yebreke ye nmo tole. Pàh ki se me Yisrayel nole, Yisrayel ney ye nmo tole. Pàh ki se me Abrahami náh tǎnne, n náh ney ye nmo tole. ²³ Pàh ki se me Krista tǔnpɪbɪle ò, mé ki tǔ kè yo á ki ne vɪnpɪ sǒ nne. Nmo tò pi kal pé pǒlle, té yèvyǎhɪ pi kal pé pǒlle, té de wòkònpèkè soko à kal pé pǒlle, té ko syi kal pé pǒlle, té kǔ dlo gbal gbáhyí náhnáhle à kal pé pǒlle. ²⁴ Nsyifuno ní ko yèfǒh yí yǒgbám pó kwǎryǎhle, fǒó gbáhyí kwlo. ²⁵ Wrome tǎn n ko yèfǒhle gbáhyí tǔnó.

Névyé ní minki dyèhle ke núkúle.

Krótókè tiki de yah nne yo soko ke tǔnó,

ànê yo ní yǒ farkɪ yah gbǐyǐkɪ núkú ànê lékâh núkú wró soko.

²⁶ N kóló náhnáh soko,

mé dlo gbal yrey yúkúnó kâh-n̄tǎn soko,

té de wil névyé yǒ vɪnsɪkɪpu dlonɔ soko.

Mé sǒ me dlo soko ní yǐkɪ névyé Nsyifuno wró soko,

té me dlo soko nékáhí wró,
 Mé sò me dlo soko kwil niyó,
 té me dlo soko gbēnni soko.
 Mé sò me dlo soko pne yo soko,
 té me dlo soko ní yúnpyé m̀nyobe wró.

²⁷ Mé tãnkýèh náhnáh pi à yèvyãhri pi soko. Mé yah sò lékãhlo náhnáhle, té kweki ànê níki sómnó pi. Yõke yah kwlo yah ní tyí gbáhyí náhnáhle, mé tẽ kweki soko. Mé tẽ yah viri soko, té tẽ yah flo kēne ní tyí. ²⁸ Nte nê ntẽ tyí-á me tah yíí ní tyí, ní vyãh náh syi képah tyí dé: Képah nê-á pi fókósõno nê-á me ní soko à yuku Yesu yõ sěpú ùnkínó tyí ùnne. ²⁹ Nnì-à me tēnkwlono soko, ñmò to n pi tẽ tyí kòle tēnkwlò-òle. Nnì-à tyípékè pi, ké ñmòle n yo. ³⁰ Máh kú sò me yĩne mè ní gblõy gbilki, mé kú ní gblõyne n gbilki ní tēnkwlono tyí soko. ³¹ Liyel nê-á Tẽ ñgbě Yesu Súle, ñmò pĩ ne m̀nì náh mé n yo. Sãm ne me mónóle n soko gbíme gbí. ³² Máh sò me Damasi kwil soko gbí nēne, yõtẽ dí Aretasi-á kwiltẽ nē wilki sah nēnpó, ñmò sò me pè kō pè kwil dé-ntãne n syiki ñmò tẽ yĩnne. ³³ Nte pè me ní dah m̀o gbétó yó soko à wilki m̀o sétir pwãhle à tiki m̀o kwil kēnkahnine ní kō mé we pwah n gbò.

12

¹ Ñmò se yĩne mè ní gblõyne n gbilki? Yõ ké ye képahle. Nte képah fyé yõ, máh wěkínó nê we, té pnèno nê we wil Tẽ ñgbě tyí, mé kú sépi tyí yo.

² Mé Krista yõ sě-ò yóle n pne, ké ye gbõnyáh ye

yò, — à yõ doko soko yĩnyõ léyy tẽ-̀nsah soko. Ténkàh à yõ doko soko ò wil gběnsê tɔle ni? Ténkàh wěkínó ye à we ni? Nmo tẽ wɔ náh pĩ. Liyel ó ye n pne kéle. — ³⁻⁴ Gbɪ ye, mé pĩ ne dí mè-á yõ doko yuku fók yĩnyõ pal tẽ-̀nsah. Ténkàh à yõ doko soko ò wil gběnsê tɔle ni? Ténkàh wěkínó ye à we ni? Nmo tẽ wɔ náh pĩ. Liyel ó ye n pne kéle. Té à me welo yísyó noh nónó-á sè náh fẽ n yo, ké wěkì náh me névi tyí kɪ fẽ ò syí sé yõ. ⁵ Nmo kɪ fẽ ò gblõy gbilki sěnkõ névi tyí soko. Nte mé náh ò gblõy gbilki n pi ò tir yó ntẽ yinne né ò těnkwlɔ-̀ntãn ó yĩn náh. ⁶ Mâh sõ sõ me ne mé ò gblõy gbilki, mé náh n mo n kò n pi vɪnpɪle. Yé náh we di, gbɪ ye mé nâhkɪ n yo. Nte mé me ò gblõyne n tẽ kɛpah pínóle, sõnko yáh nê we té nê noh ò tyí, ònî yó ntẽ káh pɔ ò sõ kah mo sépi yõ, ⁷ ànê mé káh n pɔ ò gblõyne n gbilki wěkínó mè wénó yinne nê-á pɪ gbille. Fóhnó yó me sah òmo wil gběnsê yõ, á kɪ ne sétãn yõtẽ sõ tɛkɪ mo ò yĩnyõ tɔnpi yóle ne à pɔ ò yah kò mé káh n pɔ ò gblõyne n gbilki. ⁸ Mé Tẽ ògbě ni ke tɔnó ne, à fóhnó mè wró gbɛ mo òne. ⁹ Nte à me yo ò tyí ne: «Nmo-á pɛpɔri nê pɪ á tyí, kɛpah kɪ yĩne ále. A těnkwlɔnɔ soko ye òmo n wěkɪ n yĩ ò táhkìle.» Kɛpah ye, òmo me ké tyí ne mé ò gblõyne n gbilki ò těnkwlɔnɔ wɔ soko, sõnko Krista táhkì ne n me ò soko. ¹⁰ Kɛpah ye, Krista yinne mâh me těnkwlɔnɔ soko, kɛpah náh pɪ pàh òne n gbyɔ, kɛpah náh pɪ mâh me kwónó soko, kɛpah náh pɪ pàh òne n fõh, kɛpah náh pɪ tíkì

képékè-à με ní sòkò, mè n ne n me nìvìnì sòkò.
 N tēnkwlɔnɔ gbí ye tãhkì n we ní sòkò.

Pole yáh-ńsah me tye Korēnti tãn Yesu yõ sěpú tyíle

¹¹ Mé we pi lékám kě névi sǒ ńne. Té képah wil yépi tyí. Yépi ye sǒ yĩne ńmɔ yíngbí yónóle. Yé náh we di, máh kɪ sǒ me tir yóle n pékí-ńkěne, nónó-á yé n ye Yesu tēntò névye ñgbnɔle, pè náh fónfó ńmɔ yõ. ¹² Gbɪ yõ, mé sómno pi yé ñinne à gběndùnì tyi pi, ànê gbìl tyi duke náhnáhle, ànê tyítahnìne, nónó-á n wěkɪ ne Yesu tēntò névi-á ńne. ¹³ Mé se Yesu yõ sěpú ñinkínó téló tɔkɔ fónfó pi yéle tir yó sòkò? Máh yahle ne yé káh yĩn ní yínnóle képah ó náh di? Yé képah yõ mɔ ní kǒ, mé náh pi ple yé tyí. Yesu yõ sěpú ñinkínó téló fónfó yé yõ tir nê sòkò? ¹⁴ Yé yah, ńmɔ me ní gblǒy vi te gbáhyí tǒ-ò pónó yĩnne yé ñinne, té yé náh n yĩn n pi ní yínnóle. Yé náh we di, yépi ye mé n yah n kǒ, yé gbǎn yĩ náh. Wěnpì náh yĩne pè gbǎn yĩle n yah n sah pé dúbípu tyí. Dúbípú ye yĩne pè ne n yah n sah pé wěnpì tyí. ¹⁵ Nmɔ kɪ fě syi kɪ ní gbǎn yĩ ànê ní min tɔ kǒ yépi yĩnne. Yé tyí-á sǒnpule kah nɔ ní tyí, képah se kɪ kwáh wilki ńmɔ tyínɔnɔ sòkò yé tyí? ¹⁶ Gbɪ ye ñnî yó nítě náh yĩn ní yínnóle. Nte yé tókù me n yo ne lékámkám névi-á ńne, máh yéle n yõ yínvì sòkò. ¹⁷ Máh nónó tǒ tekɪ mɔ yé tyí, mé se syõ pépi tyí à yé yõ? ¹⁸ Mé Tite gbah tě ne à kyɪ yé ñinne.

Mé á yúnpi yó to tekı mo ñne nê tyí-á lésõ mé yo yé tyí. Tite se me pɔ yéle n yõ? Nmo sɔno ànê ñmo tyí náh pı núkúle di? A kɔ dukù to náh pı núkúle di? ¹⁹ Yé me n sɔ di mónóle ne ápi-á me gbıle á gblɔyne n kɔ yépi yah sokɔ. Nte sɛ náh dé, tyi nónó-á á n yo, Liyel yah sokɔ ye á n yo séle á wró kwrónmɔno gbò yõ Kristale. N nénónó, ápi me sé pólle n yo yépi Liyel yõ sɛnó yah yuku yinne. ²⁰ Tíkí me ní tɛ ne máh kı pɔ yé ñinne mé káh n pɔ yé we máh me n sò sɔ, yépi to káh ñmo we yáh me n sò sɔ. Tíkí tɔ me ní tɛ ne mé káh n pɔ mál we yé wró, ànê yúnwɔrí pínóle, ànê fòkònyàhnì pínóle, ànê wɛ fwónóle, ànê wɛ tyí yónkónóle, ànê yín yìkì pínóle, ànê gblɔy gbílkinóle ànê tyífɛ pínóle. ²¹ Tíkí tɔ me ní tɛ ne máh kı pɔ yé ñinne, ní Liyel káh n pɔ ní yilo yé wró sokɔ, ànê mé káh n pɔ n gbo névye yinne, nónó-á lésõ tyípékè pı ñgbòle, té pè náh me yal mo pɔpɔ pínóle, ànê pròprò pínóle, ànê sèn pí-ńkɛ tyi pínóle.

13

Pole-á vɛnmɔno téy ànê wey ñene Korēnti tãn kɔ

¹ N gbáhyí tɔ-ò ye n pi yé ñinne. Tyi pól kı n wah à yĩne tãrfyò népı ními, képah náh pı tɔmı vyãh weyne. ² N pónyahno ke ní-ò sokɔ, mé lésõ gbáhdyãh di névye tyí nónó-á sò tyípèl pı sokɔ ñgbòle ànê no téló to tyí. Té kweyne mé náh me yé wró, ñte mé tɔ ké gbáhdyãhle n tɔ n di yé tyí

ne, mäh ní syı pɔ, mé náh tǔ ñnî yó ñtẽ yãm yah n pi. ³ Yé me ké tyí ne yé kè pĩ Krista-à kɪ me n syō ñmɔ tyí à n yo n mɔ yé tyí. Těnkwlɔ-ò náh ñne yé tyí. A kɪ ñ tẽnweno wěkɪ yé wró sɔkɔ. ⁴ Gbɪ tẽ wɔ ye, ñ tẽnklwɔnɔ sɔkɔ ye à syı dahɪ yō. Nte à me min sɔkɔ Liyel tẽnweno gbò yō. Api wró kwrónmɔnɔ gbò yō ñne, á tɔ me tẽnklwɔnɔ sɔkɔ. Nte Liyel tẽnweno gbò yō, á me min sɔkɔ ñne. ⁵ Yé yé gblɔy sohlɪ n yah yè pĩ yáh kɪ me yé minne n pɪ Liyel yō sěńó sɔkɔ. Yé kɪ kè we pĩ ne Krista-á me yéle. Gbɪ náh di? Kàh mó pí-ńkěne sě, gblɔy sóhlínyahnɔ mè náh sɔkɔ ké wěkì yō yé tyí. ⁶ Nte ñmɔ sěńó me ké yō ne, yáh kɪ kè we pĩ ne Liyel yō sěńó-á me á sɔkɔ. ⁷ Á me Liyelle n ni yé tyí sǔnko yè káh tyípékèle n pɪ. Á náh me ké tyí ne á kèle n wěkɪ ne tẽnweno-á me á tyí, ñte á me ké tyí ne yé tyípéplɔ óle n pɪ, ápi-á sǔ me tẽ klwɔ. ⁸ Yé náh we di, gbɪ fwo fwo tǎhkì náh me á sɔkɔ. Gbɪ tyí ye á me n so n mɔ. ⁹ Api-à me tẽ kwlɔ gbí ñne, té yépi me tẽ we, ké ne me ñvìnìne ápi tyí. Áyáh me ñne n ni Liyel tyí képah ye ne, yé Liyel yō sěńó ne n yuku yahle. ¹⁰ Képah ye n kǔ mé sébéy mène n tekɪ n mɔ yé tyí té ní sah fíí yéle, sǔnko máh kɪ pɔ pɔ yé tinnɛ, Tě ñgbě tẽnweno ñne ní kǔ, mé káh n pɔ képah tɔkɔ n peke yé yō. Yé náh we di, à kèle ní kǔ ne mé yé yohnɪ mɔ yé Liyel yō sěńó kǔ kè ne n yuku yahle. A náh kèle ní kǔ yé tyí yɪkɪ yinne. ¹¹ Ké tyé-ńsah sɔkɔ ní yúnpyé, yé tẽ ñvìnì sɔkɔ, yè mó gbah n tẽ n pɪ wényo-ńsah kěne ye

tyí. Yé sóréle n mo wě soko, yè mó ne n sah wě tyí yõ. Yé yé minne n pi yèvinu soko, képah soko tyínɔɔ ànê yèvinu Liyel ki me yéle. ¹² Yé wɛki wě tyí tyínɔɔ wɛy pèpɛyɛ. Yesu yõ sěpú pól n wɛki yé tyí. ¹³ Mé kéle n yah n kã Tě ñgbě Yesu Krista tyí ne, à yòbèɔri pi yé tyí, Liyel mó tyínɔɔ dahbi yé soko, ñ Mirki mó yé wró kwro ñ mo.

wĩn nìv`nì tirlɛ
toussian du sud: wĩn nìv`nì tirlɛ New Testament
Nouveau Testament en toussian

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Toussian, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

aaf2875e-90b5-5c14-b910-61579d3da2c7